

การปรับปรุงบัญชี เพื่อแก้ไขข้อผิดพลาด (ตอนที่ 2)

วารสารสรรพากรฉบับนี้จะนำเสนอเนื้อหาการปรับปรุงบัญชีในหัวข้อต่อจากตอนที่ 1 ได้แก่ ค่าใช้จ่ายจ่ายล่วงหน้า ค่าเสื่อมราคา ค่าตัดจำหน่าย และค่าสูญสิ้น ตลอดจนตัวอย่างการบันทึกบัญชีเพื่อให้ท่านผู้อ่านได้เข้าใจมากยิ่งขึ้น รายละเอียดมีดังนี้

4. ค่าใช้จ่ายจ่ายล่วงหน้า

ค่าใช้จ่ายจ่ายล่วงหน้า หมายถึง ค่าใช้จ่ายที่กิจการจ่ายเงินล่วงหน้าไปแล้ว แต่ยังไม่ได้รับการหรือรับบริการยังไม่ครบตามจำนวนเงินที่จ่ายไป ดังนั้น ค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจึงเป็นค่าใช้จ่ายในงวดบัญชีนี้ ส่วนหนึ่ง และเหลืออีกส่วนหนึ่งเป็นค่าใช้จ่ายในงวดบัญชีถัดไป จึงถือเป็นสินทรัพย์หมุนเวียน การบันทึกจำนวนเงินที่จ่ายไปสามารถบันทึกได้ 2 วิธี คือ

>> (1) กิจการบันทึกเป็นค่าใช้จ่ายจ่ายล่วงหน้าทั้งจำนวนเป็นสินทรัพย์ในวันที่จ่ายเงิน

เดบิต ค่าใช้จ่ายจ่ายล่วงหน้า xxx → รายการสินทรัพย์ในงบดุล

เครดิต เงินสด xxx

ณ วันสิ้นงวดซึ่งได้ใช้บริการไปแล้วบางส่วนก็จะลงบันทึกกลางค่าใช้จ่ายจ่ายล่วงหน้าในส่วนที่ได้ใช้บริการแล้วออก โดยจะบันทึกไว้เป็นค่าใช้จ่ายแทน

เดบิต ค่าใช้จ่าย xxx → รายการค่าใช้จ่ายในงบกำไรขาดทุน

เครดิต ค่าใช้จ่ายจ่ายล่วงหน้า xxx

ตัวอย่าง บริษัทจ่ายค่าเบี้ยประกันภัย 12,000 บาท กรมธรรม์อายุ 1 ปี โดยจ่ายในวันที่ 1 พฤศจิกายน 2559

เดบิต ค่าเบี้ยประกันภัยจ่ายล่วงหน้า 12,000

เครดิต เงินสด 12,000

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 บริษัทต้องปรับปรุงเป็นค่าใช้จ่ายในงวดบัญชี สำหรับวันที่ 1 พฤศจิกายน 2559-31 ธันวาคม 2559 รวม 2 เดือน เป็นเงิน 2,000 บาท

เดบิต ค่าเบี้ยประกันภัยจ่าย 2,000

เครดิต ค่าเบี้ยประกันภัยจ่ายล่วงหน้า 2,000

>> (2) กิจการบันทึกเป็นค่าใช้จ่ายทั้งจำนวนเป็นรายการในงบกำไรขาดทุน

เดบิต ค่าใช้จ่าย

xxx → รายการค่าใช้จ่ายในงบกำไรขาดทุน

เครดิต เงินสด

xxx

ณ วันสิ้นงวดซึ่งได้ใช้บริการไปแล้วบางส่วนแต่ยังได้รับบริการไม่ครบทั้งจำนวน ดังนั้นหากบันทึกรายการทั้งหมดเป็นค่าใช้จ่ายจะทำให้การรับรู้ค่าใช้จ่ายสูงเกินไป จึงต้องทำการปรับปรุงรับรู้ค่าใช้จ่ายให้แสดงค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นสำหรับงวดบัญชีนี้เท่านั้น แล้วนำส่วนที่ยังไม่ได้รับบริการไปแสดงเป็นรายการค่าใช้จ่ายจ่ายล่วงหน้า

เดบิต ค่าใช้จ่ายจ่ายล่วงหน้า

xxx → รายการสินทรัพย์ในงบดุล

เครดิต ค่าใช้จ่าย

xxx

ตัวอย่าง บริษัทจ่ายค่าเบี้ยประกันภัย 12,000 บาท กรมธรรม์อายุ 1 ปี โดยจ่ายในวันที่ 1 พฤศจิกายน 2559

เดบิต ค่าเบี้ยประกันภัยจ่าย

12,000

เครดิต เงินสด

12,000

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 บริษัทต้องปรับปรุงเป็นค่าเบี้ยประกันจ่ายล่วงหน้า สำหรับวันที่ 1 มกราคม 2560-31 ตุลาคม 2560 รวม 10 เดือน เป็นเงิน 10,000 บาท

เดบิต ค่าเบี้ยประกันภัยจ่ายล่วงหน้า

10,000

เครดิต ค่าเบี้ยประกันภัยจ่าย

10,000

5. ค่าเสื่อมราคา

ค่าเสื่อมราคา หมายถึง การปันส่วนต้นทุนของสินทรัพย์ถาวรที่มีการเสื่อมสภาพ โดยตัดจำหน่ายเป็นค่าใช้จ่ายในงวดบัญชีที่ได้ใช้ประโยชน์จากสินทรัพย์ ได้แก่ อาคาร อุปกรณ์ เครื่องจักร แต่ยกเว้นที่ดิน (เพราะที่ดินให้ประโยชน์แก่กิจการและไม่อาจกำหนดอายุการใช้งานของที่ดินได้) เนื่องจากสินทรัพย์ประเภทนี้ใช้ประโยชน์ได้หลายงวดบัญชี จึงต้องปันส่วนต้นทุนสินทรัพย์ถาวรที่มีการเสื่อมสภาพเป็นค่าใช้จ่ายตลอดอายุการใช้งาน ในการคำนวณค่าเสื่อมราคาจะบันทึกเป็นค่าใช้จ่ายในงบกำไรขาดทุน และจะบันทึกคู่กับรายการค่าเสื่อมราคาสะสม ซึ่งเป็นบัญชีที่สะสมยอดค่าเสื่อมราคาตั้งแต่เริ่มใช้งานจนถึงปัจจุบันในวันที่จัดทำงบการเงิน จึงจัดว่าบัญชีค่าเสื่อมราคาสะสมเป็นบัญชีตรงกันข้ามกับบัญชีสินทรัพย์

ในการคำนวณค่าเสื่อมราคามีหลายวิธี เช่น วิธีเส้นตรง วิธีอัตราลดลง วิธีปริมาณกิจกรรม เป็นต้น จะใช้วิธีใดก็ให้ใช้วิธีนั้นตลอด ซึ่งแต่ละวิธีจะทำให้ค่าเสื่อมราคาแสดงยอดไม่เท่ากัน แต่วิธีที่นิยมมากที่สุดคือวิธีเส้นตรง ซึ่งการคำนวณโดยวิธีนี้จะทำให้ค่าเสื่อมราคาเท่ากันทุกปี

การคำนวณค่าเสื่อมราคาวิธีเส้นตรง

ค่าเสื่อมราคา = (ราคาสินทรัพย์-ราคาซาก) × อัตราค่าเสื่อมราคา หรือ

ค่าเสื่อมราคา = (ราคาสินทรัพย์-ราคาซาก) ÷ อายุการใช้งาน

เดบิต ค่าเสื่อมราคา xxx → รายการค่าใช้จ่ายในงบกำไรขาดทุน

เครดิต ค่าเสื่อมราคาสะสม xxx → รายการปรับมูลค่าสินทรัพย์ในงบดุล

ตัวอย่าง บริษัทซื้อรถยนต์ราคา 260,000 บาท เมื่อวันที่ 1 มกราคม 2559 อายุการใช้งาน 5 ปี ราคาซาก 20,000 บาท

เดบิต ค่าเสื่อมราคา-รถยนต์	48,000
เครดิต ค่าเสื่อมราคาสะสม-รถยนต์	48,000

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 บริษัทต้องคำนวณค่าเสื่อมราคา โดยปันส่วนตามระยะเวลาที่ใช้งานไปเป็นค่าใช้จ่ายสำหรับงวดนี้ และบันทึกปรับลดมูลค่าสินทรัพย์ด้วยค่าเสื่อมราคาสะสม เพื่อคำนวณหามูลค่าทางบัญชีของสินทรัพย์นั้นต่อไป

6. ค่าตัดจำหน่าย

ค่าตัดจำหน่าย หมายถึง การปันส่วนราคาทุนของสินทรัพย์ถาวรที่ไม่มีตัวตน โดยตัดจำหน่ายเป็นค่าใช้จ่ายประจำงวดบัญชีที่ได้ใช้ประโยชน์จากสินทรัพย์ เช่น ลิขสิทธิ์ เครื่องหมายการค้า สิทธิบัตร เป็นต้น โดยอาศัยอายุของกฎหมายของสินทรัพย์ที่ไม่มีตัวตนหรือประมาณอายุการใช้งาน บันทึกรายการค่าตัดจำหน่ายในวันสิ้นงวดดังนี้

เดบิต ค่าตัดจำหน่าย xxx → รายการค่าใช้จ่ายในงบกำไรขาดทุน

เครดิต ค่าตัดจำหน่ายสะสม xxx → รายการปรับมูลค่าสินทรัพย์ในงบดุล

ตัวอย่าง บริษัทจ่ายเงินซื้อสิทธิบัตรมูลค่า 300,000 บาท ในวันที่ 1 มกราคม 2559 โดยกำหนดใช้การตัดจำหน่ายด้วยวิธีเส้นตรงเป็นเวลา 10 ปี

เดบิต สิทธิบัตร	300,000
เครดิต เงินสด	300,000
เดบิต ค่าตัดจำหน่าย-สิทธิบัตร	30,000
เครดิต ค่าตัดจำหน่ายสะสม-สิทธิบัตร	30,000

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 บริษัทต้องคำนวณค่าตัดจำหน่าย โดยปันส่วนตามอายุของสิทธิบัตรเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายสำหรับงวดนี้ และบันทึกปรับลดมูลค่าสินทรัพย์ด้วยค่าตัดจำหน่ายสะสม เพื่อคำนวณหามูลค่าทางบัญชีของสินทรัพย์นั้นต่อไป

7. ค่าสุญญัต

ค่าสุญญัต หมายถึง การบันทึกบัญชีปรับปรุงในวันสิ้นงวดเพื่อบันทึกเป็นค่าใช้จ่าย และนำค่าสุญญัตสะสมมาบันทึกลดมูลค่าของสินทรัพย์ไม่หมุนเวียนประเภททรัพยากรธรรมชาติ เช่น เหมืองแร่ ถ่านหิน เป็นต้น โดยทรัพยากรธรรมชาตินั้นไม่มีการเสื่อมสภาพเหมือนสินทรัพย์ไม่มีตัวตน แต่จะลดปริมาณลงในแต่ละปีเมื่อนำมาผลิต การบันทึกค่าสุญญัตจะคำนวณโดยวิธีตามจำนวนผลผลิต กล่าวคือ ถ้าปีไหนมีการผลิตมากก็ต้องบันทึกค่าสุญญัตมากโดยบันทึกรายการดังนี้

เดบิต ค่าสุญญัต

เครดิต ค่าสุญญัตสะสม

xxx → รายการค่าใช้จ่ายในงบกำไรขาดทุน

xxx → รายการปรับมูลค่าสินทรัพย์ในงบดุล

ตัวอย่าง บริษัทได้ซื้อเหมืองแร่ราคา 900,000 บาท เมื่อวันที่ 1 พฤษภาคม 2559 โดยคาดว่าจะผลิตได้ 65,600 ตัน เมื่อขุดแร่ได้หมดแล้วประมาณว่าจะขายเหมืองแร่ได้ในราคา 80,000 บาท ในปี 2559 บริษัทขุดแร่ได้ 12,000 ตัน

เดบิต เหมืองแร่

900,000

เครดิต เงินสด

900,000

เดบิต ค่าสุญญัต-เหมืองแร่

150,000

เครดิต ค่าสุญญัตสะสม-เหมืองแร่

150,000

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 บริษัทต้องคำนวณค่าสุญญัต โดยปันส่วนตามจำนวนผลผลิตที่ได้ไปเป็นค่าใช้จ่ายสำหรับงวดนี้ และบันทึกปรับลดมูลค่าสินทรัพย์ด้วยค่าสุญญัตสะสมเพื่อคำนวณหามูลค่าทางบัญชีของสินทรัพย์นั้นต่อไป

ฉบับถัดไป...วารสารสรรพยากรจะนำเสนอการปรับปรุงบัญชีในหัวข้อต่อ ๆ ไป ซึ่งมีอีกหลายรายการบัญชีที่จะนำมาให้ได้ติดตามกันในตอนต่อไป

อ้างอิง : http://www.chumphon2.mju.ac.th/E-learning/Elearning/E-learning/E-Learning_c/chapter/chapter4.htm

